

**Vlindermonitoring
Overasseltse en Hatertse Vennen 2025
- Munnekeveld
(dag-, macro- en microvlinders)**

**Hans Hollander
6 december 2025
Rapport 55**

ir. Hans Hollander
Oudelaan 2005
6605 SC Wijchen
06-37384467
hanshollander@xmsnet.nl

Overige publicaties: <https://fauna-onderzoek-wijchen.nl/content/publicatielijst>

Bruine metaalvlinder, 20 juni 2025

Voorpagina: Nachtpauwoog (man) op feromonen, 18 april 2025, Munnekeveld

Inhoud

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	UITVOERING	4
1.3	LEESWIJZER	4
2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN METHODE	5
2.1	DE OVERASSELTSE EN HATERTSE VENNEN	5
2.2	DEELGEBIEDEN EN FOCUS PER JAAR	5
2.3	METHODE, BEZOEKEN EN WAARNEEMDAGEN	6
3	DAGVLINDERS MUNNEKEVELD	9
3.1	RESULTATEN 2025	9
3.2	OVERZICHT 2011-2025	9
4	MACROVLINDERS MUNNEKEVELD	11
4.1	RESULTATEN 2025	11
4.2	OVERZICHT 2011-2025	13
5	MICROVLINDERS MUNNEKEVELD	15
5.1	RESULTATEN 2025	15
5.2	OVERZICHT 2016-2025	17
5	KORTE SAMENVATTING	19
	REFERENTIES	20

Lichtgrijze uil, op smeer, 21 februari 2025

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2005 zijn vlinderwaarnemingen gedaan op de Overasseltse en Hatertse Vennen. In 2011 en 2016 was dit als onderdeel van bredere inventarisaties op de Alvernese Heide (Munnekeveld). In 2018 is een bredere inventarisatie uitgevoerd op Boskant-Bullenkamp. Vanaf 2021 zijn dag- en nachtvlinders meer systematisch geïnventariseerd in verschillende deelgebieden van de Overasseltse en Hatertse Vennen (zie Referenties). De inventarisaties vinden plaats met een onderzoeksvergunning van SBB, waarmee onder opgenomen voorwaarden tussen zonsondergang en zonsopgang en buiten de paden kan worden gelopen. In dit rapport zijn de waarnemingen van dagvlinders, macrovlinders en microvlinders in 2025 opgenomen. De focus in 2025 lag op Munnekeveld.

1.2 Uitvoering

In 2025 zijn tijdens 26 dagbezoeken en 9 avondbezoeken vlinderwaarnemingen op Munnekeveld gedaan. Naast zichtwaarnemingen van imago's gaat het om waarnemingen op smeer, van rupsen, kokers, zakken en mijnen. Alle waarnemingen zijn ingevoerd op waarneming.nl.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een korte kenschets van het gebied en verantwoordt de uitgevoerde bezoeken en toegepaste methoden. Hoofdstuk 3 gaat in op dagvlinders, hoofdstuk 4 op macrovlinders en hoofdstuk 5 op microvlinders. Hoofdstuk 6 geeft een korte samenvatting. Tot slot zijn de gebruikte referenties opgenomen.

Roodachtige herfstuil, 15 oktober 2025

2 Gebiedsbeschrijving en methode

2.1 De Overasseltse en Hatertse Vennen

Het gebied de Overasseltse en Hatertse Vennen is een vennengebied van circa 520 hectare in de gemeentes Heumen en Wijchen, provincie Gelderland (Figuur 1). Het gebied bestaat uit zo'n twintig vennen en het omliggende rivierduin-, heide- en bosgebied. Het gebied ligt ten zuidwesten van Nijmegen, ten zuidoosten van Wijchen en Alverna en ten noorden van Overasselt. Rond het gebied liggen de buurtschappen Blankenberg, Heide, De Schatkuil en Valenberg in de gemeente Heumen en Bullenkamp en Diervoort en Heiveld in de gemeente Wijchen.

In dit rapport betreft het gebied de Overasseltse en Hatertse Vennen het gehele gebied van 8,29 km² (op basis van de gegevens van waarneming.nl) tussen Alverna (west) en Heide (oost) en tussen het Wijchens Ven (noord) en de Boskant-Zandbergseweg (zuid) (figuur 2). Het gebied is grotendeels in eigendom en beheer van Staatsbosbeheer, maar er zijn ook veel particuliere gronden. Het gebied is een afwisseling van bos (grove den, zomereik), vennen, heide en extensieve landbouwgrond.

Figuur 1. Overasseltse en Hatertse Vennen (blauw) met ten noordoosten Wijchen, ten noordwesten Nijmegen en aan de zuidkant de Maas.

2.2 Deelgebieden en focus per jaar

Er zijn binnen de Overasseltse en Hatertse Vennen, volgens de indeling op waarneming.nl, (globaal) van west naar oost 10 onderscheiden deelgebieden: Alverna buitengebied oost (inclusief skiberg en voormalig MOB-terrein), Wijchens Ven, Munnekeveld, Heiveld, Boskant-Bullenkamp, Schatkuil, Hatertse Vennen-centraal, Hatertse Vennen-oost, Heide, Donderberg. Tabel 1 geeft een overzicht van de jaarlijkse focus op deelgebieden. Op Munnekeveld is een vlinderroute vanaf 2023 onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring dagvlinders van de Vlinderstichting.

Deelgebieden	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Alverna buitengebied oost															
Wijchens Ven															
Munnekeveld												12	18	24	26
Heiveld												11	6	5	2
Boskant-Bullenkamp												6	3	3	1
Schatkuil													10		
Hatertse Vennen-centraal												13	14	17	
Hatertse Vennen-oost												11	29	25	
Heide															
Donderberg															

Tabel 1. Onderzochte deelgebieden per jaar vanaf 2011. Vanaf 2022 is het aantal dagbezoeken per jaar opgenomen. Groen = focusgebieden per jaar. Wit = incidentele bezoeken.

In 2025 lag de focus op deelgebied Munnekeveld (Figuur 2). Het gebied is vooral bezocht via de paden, waarnaast ook de meeste heideterreinen en graslanden zijn doorkruist.

2.3 Methode, bezoeken en waarneemdagen

Tabel 2 geeft een overzicht van samenvattend overzicht van dag- en avondbezoeken en het aantal waarneemdagen voor dagvlinders, macrovlinders en microvlinders (= dagen met waarnemingen van de soortgroep). Tabel 3 geeft een overzicht van de dagbezoeken met datum, start- en eindtijd, bezoekduur (totaal circa 51 uur), temperatuur, wind en bezochte deelgebieden per bezoek. Tabel 4 geeft een overzicht van de 9 avondbezoeken. Sommige avondbezoeken waren op een datum waarop ook een dagbezoek plaatsvond.

2025	N bezoek	N smeer	Wnd dag	Wnd macro	Wnd micro
Munnekeveld	26	9	22	26	27

Tabel 2. Aantal dagbezoeken per deelgebied (N bezoek) en aantal smeerrondes in de avond per deelgebied (N smeer) in 2025. Tevens is het aantal dagen per deelgebied opgenomen waarop waarnemingen zijn gedaan van dagvlinders, macrovlinders en microvlinders (Wnd).

Voor dagvlinders zijn uitsluitend zichtwaarnemingen genoteerd tijdens dagbezoeken, waarbij specifiek naar dagvlinders is gezocht. Uitgangspunt hierbij was geschikt vlinderweer (boven de 10°C, bij voorkeur zonnig, geen neerslag). Er is niet specifiek gezocht naar rupsen, er is slechts één rupsenwaarneming. Op 22 dagbezoeken zijn waarnemingen van dagvlinders gedaan.

Voor macrovlinders zijn zichtwaarnemingen genoteerd tijdens dagbezoeken van imago's en rupsen. Tevens is 9x gesmeerd op bomen met een ruwe stam (met name zomereik en grove den), waarbij met een plantenspuit een mengsel van rode wijn met suiker is aangebracht. Op 26 dag- en avondbezoeken zijn waarnemingen van macrovlinders gedaan.

Voor microvlinders zijn zichtwaarnemingen genoteerd tijdens dagbezoeken van imago's, kokers en zakken. Daarnaast is met name in oktober en november gezocht naar mijnen op waardplanten van mineervlinders. Tijdens 27 dag- en avondbezoeken zijn waarnemingen van microvlinders gedaan.

Alle waarnemingen zijn ingevoerd op waarneming.nl. Alle foto's in dit rapport zijn van de auteur.

Datum	Start	Eind	Duur	Temp	Wind	MV	HV	HVc	Hvo	BU
10-1-2025	11:50	13:06	01:16	2	ZW3	1				
31-1-2025	15:11	16:55	01:44	5	ZW2	1				
14-2-2025	11:26	13:12	01:46	1	O2	1				
14-2-2025	13:59	15:45	01:46	3	O2					1
21-3-2025	11:12	13:14	02:02	17	O3	1				
4-4-2025	13:04	16:29	03:25	23	NO2	1				
18-4-2025	13:05	16:46	03:41	12	ZW2	1				
2-5-2025	12:29	13:32	01:03	26	ZW2	1				
9-5-2025	13:12	16:35	03:23	20	O3	1				
30-5-2025	13:18	16:06	02:48	21	W3	1				
6-6-2025	11:12	13:57	02:45	18	ZW3	1	1			
13-6-2025	09:48	10:41	00:53	24	ZO1	1				
20-6-2025	10:57	11:50	00:53	21	O2	1				
27-6-2025	11:53	13:03	01:10	18	W3	1				
4-7-2025	11:40	12:26	00:46	24	ZW2	1				
11-7-2025	10:35	11:47	01:12	21	Z3	1				
26-7-2025	14:23	15:19	00:56	24	W2	1				
1-8-2025	12:34	15:08	02:34	19	W3	1				
15-8-2025	12:04	13:04	01:00	27	NW2	1				
22-8-2025	11:43	13:22	01:39	17	NW2	1				
29-8-2025	10:13	11:14	01:01	19	Z2	1				
5-9-2025	12:16	14:05	01:49	18	ZW2	1				
12-9-2025	11:04	12:08	01:04	16	ZW4	1				
19-9-2025	11:55	12:48	00:53	21	Z2	1				
3-10-2025	09:47	14:45	04:58	12	Z3	1				
31-10-2025	11:28	12:50	01:22	11	Z3	1				
7-11-2025	11:25	13:22	01:57	14	ZO1		1			
7-11-2025	14:25	15:50	01:25	16	ZO2	1				
Totaal	51:11:00					26	2	0	0	1

Tabel 3. Overzicht dagbezoeken 2025 met datum, start- en eindtijd, duur, temperatuur, wind en bezochte deelgebieden. MV = Munnekeveld, HV = Heiveld, HVc = Hatertse Vennen centraal, HVo = Hatertse Vennen oost, BU = Bullenkamp.

Datum	Zon onder	Start	Eind	T	W	N	Bomen	Gebied
15-1-2025	16:55	18:42	19:36	5	Z0	Mot	100	MV
21-2-2025	18:02	19:13	20:00	15	ZO3	Geen	103	MV
19-3-2025	18:47	19:47	20:47	13	ZO1	Geen	144	MV
1-8-2025	21:26	22:08	22:57	18	NW2	Geen	104	MV
22-8-2025	20:46	21:28	22:34	15	NW2	Geen	132	MV
19-9-2025	19:43	20:30	21:15	21	Z2	Geen	122	MV
15-10-2025	18:44	19:42	20:46	12	N2	Mot	122	MV
18-10-2025	18:37	19:36	20:26	10	O2	Geen	96	MV zuid
7-11-2025	16:59	18:47	19:40	12	ZO2	Geen	105	MV

Tabel 4. Avondbezoeken Munnekeveld 2025(smeerrondes), met zon onder, start- en eindtijd controle, temperatuur (T), wind (W), neerslag (N) en aantal gesmeerde bomen.

Figuur 2 geeft alle dagvlinderwaarnemingen op Munnekeveld in 2025 en Figuur 3 alle nachtvlinderwaarnemingen in 2025 (macro's en micro's samen).

Figuur 2. Waarnemingen dagvlinders 2025 van de auteur (export waarneming.nl).

Figuur 3. Waarnemingen nachtvlinders 2025 van de auteur (export waarneming.nl in Google Earth). De getoonde waarnemingen beslaan een iets groter gebied dan Munnekeveld; waarnemingen buiten de begrenzing in Figuur 2 zijn echter niet in dit rapport opgenomen.

3 Dagvlinders Munnekeveld

3.1 Resultaten 2025

In 2025 zijn 16 soorten dagvlinders waargenomen met in totaal 288 individuen (Tabel 5 en Figuur 4). Meest waargenomen in 2025 zijn kleine vuurvinder (49) en bont zandoogje (39) en klein koolwitje (34). Hierna volgen dagpauwoog (28), klein geaderd witje (27) en citroenvlinder (21). Hierna volgen boomblauwtje (19), distelvlinder en bruin zandoogje (beide 18).

Munnekeveld	25																						
	31-jan	21-mrt	4-apr	18-apr	2-mei	30-mei	6-jun	13-jun	20-jun	27-jun	4-jul	11-jul	26-jul	1-aug	15-aug	22-aug	29-aug	5-sep	12-sep	19-sep	7-nov	Totaal	
1 Groot dikkopje																							
2 Oranjetipje			4	2	1																		7
3 Groot koolwitje				3	1			1	1	1		1			1					1			10
4 Klein koolwitje			3		1			1	2	3	3	5	2		2			9	2	1			34
5 Klein geaderd witje	1		4	3	2		1		7	3	2		4										27
6 Citroenvlinder		1	5	1	1	9			2		2												21
7 Kleine vuurvinder			6	3	1		4	3	1	2		1		1	3	1	3	10	7	2	1		49
8 Eikenpage																							
9 Groentje																							
10 Boomblauwtje			6		2			1	4			1	4		1								19
11 Bruin blauwtje																							
12 Icarusblauwtje																							
13 Kleine parelmoervlinder																							
14 Atalanta					1	1		2	1		1	2							1	1			10
15 Distelvlinder							15	2										1					18
16 Dagpauwoog		9	14	3																	2		28
17 Kleine vos																							
18 Gehakkelde aurelia								1											1	1			3
19 Landkaartje											1												1
20 Bruin zandoogje								1	5	3	3	5	1										18
21 Oranje zandoogje											1	1	1										3
22 Bont zandoogje			4	2	1	4	5	1	1	2	2	2	3	1	1	1			3	6			39
23 Hooibeestje																		1					1
Totaal individuen	1	10	46	17	5	20	5	23	12	24	15	16	17	13	2	8	1	3	21	14	14	1	288
Soorten	1	2	8	7	5	7	1	5	9	8	7	8	7	7	2	5	1	1	4	5	7	1	16

Tabel 5. Waarnemingen dagvlinders Munnekeveld in 2025. Grijs gearceerd = pop.

3.2 Overzicht 2011-2025

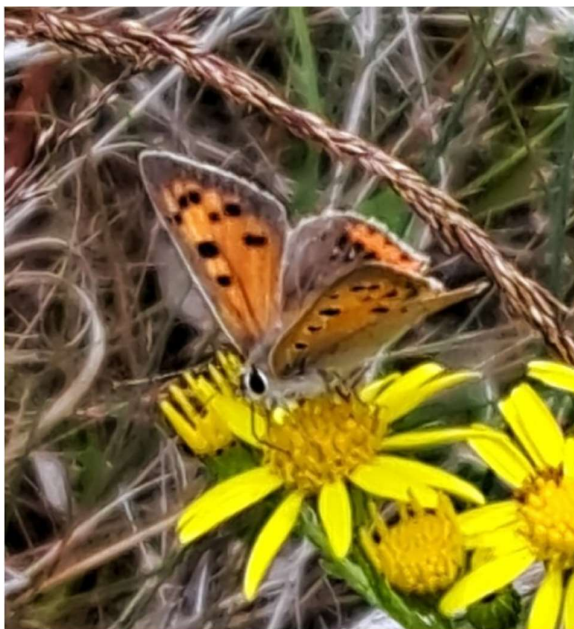
Van 2011 t/m 2025 zijn in totaal 23 soorten waargenomen (Tabel 6). Soorten die vrijwel jaarlijks in grotere aantallen (totaal > 100 individuen) zijn waargenomen zijn kleine vuurvinder, bont zandoogje, klein koolwitje, dagpauwoog en klein geaderd witje. Soorten die vrijwel jaarlijks in lagere aantallen (totaal 40-100 individuen) zijn waargenomen zijn citroenvlinder, boomblauwtje, hooibeestje, groot koolwitje, bruin zandoogje, atalanta. Minder algemeen (4 of meer jaren; totaal 5-25 individuen) zijn icarusblauwtje, distelvlinder, oranjetipje, kleine parelmoervlinder, gehakkelde aurelia en landkaartje. Incidenteel (in 1 of 2 jaren of in totaal) < 5 individuen) waargenomen zijn groot dikkopje, eikenpage, groentje, bruin blauwtje, kleine vos en oranje zandoogje.

Op Munnekeveld komen met name algemene soorten dagvlinders voor. Meest karakteristiek voor het gebied is de kleine vuurvinder. Dikkopjes, blauwtjes (behalve boomblauwtje) en kleine parelmoervlinder zijn vrij schaars in dit gebied. Groentje (struweel, bosrand langs heide) is alleen in 2011 en 2016 waargenomen.

Bij het totaal aantal individuen per jaar valt op dat de citroenvlinder in 2024 en 2025 relatief meer waargenomen is dan daarvoor. Daarnaast is de kleine vuurvinder in 2018 en 2023 in groter aantal aanwezig was (90 en 137 individuen) dan in andere jaren (zie verder par. 3.3).

Munnekeveld	11	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	Totaal
Groot dikkopje						1								1
Oranjetipje			2	4	1	1			2	3	1	5	7	19
Groot koolwitje		2		11		5	3	1	2	9	3	6	10	42
Klein koolwitje	10	17		5	3	16	5	6	18	33	37	13	34	163
Klein geaderd witje		6		53	7	14	11	1	12	7	3	1	27	115
Citroenvlinder	5	6	1	8	1		6		5	8	4	20	21	64
Kleine vuurvinder	3	4		17	19	90	15	1	34	27	137	32	49	379
Eikenpage				1								1		2
Groentje	2			1										3
Boomblauwtje	2	2		3		1	6	2		25	6	11	19	58
Bruin blauwtje									1					1
Icarusblauwtje					8	7	3					3		21
Kleine parelmoer				1			4	1			1	1		8
Atalanta		1		2		3	1		5	10	8	10	10	40
Distelvlinder							15			2		4	18	21
Dagpauwoog		1		2	1				12	22	32	47	28	117
Kleine vos		2								2				4
Gehakelde aurelia						1			1		3	1	3	6
Landkaartje				1							1	3	1	5
Bruin zandoogje		1				3		1		21		14	18	40
Oranje zandoogje							1			2		1	3	4
Bont zandoogje	4	4		11	4	6	6	1	16	29	26	92	39	199
Hooibeestje		1		1	1	4	3		9	10	12	11	1	52
Totaal individuen	26	47	3	121	45	152	79	14	117	210	274	276	288	1652
Soorten	6	12	2	15	9	13	13	7	12	15	14	19	16	23

Tabel 6. Waarnemingen dagvlinders Munnekeveld 2011-2025.

Kleine vuurvinder, 11 juli 2025

Distelvlinder, 6 juni 2025

4 Macrovlinders Munnekeveld

4.1 Resultaten 2025

In 2025 zijn 61 soorten macrovlinders waargenomen met in totaal 757 individuen (Tabel 7 en Figuur 4). Meest waargenomen in 2025 (> 80 individuen totaal) zijn zuringspanner (81), gewone heispanner (159) en bosbesuil (169). Daarna volgen roodkopwinteruil (56) wachtervlinder (49) en huismoeder (24) (10-100 individuen). Van de overige soorten zijn minder dan 15 gevonden. Van 32 soorten zijn slechts één of twee individuen gevonden. Van veelvraat, kleine zomervlinder, kleine wintervlinder, herfstbremspanner, perentak, kleine voorjaarsspanner, grote wintervlinder, roesje, zilveren groenuil, tweestreepvoorjaarsuil en klein voorjaarsuil, agaatvlinder en hyena zijn in 2025 rupsen gevonden. Van de 61 soorten werden 31 soorten in 2025 (door de auteur) voor het eerst op Munnekeveld waargenomen.

Van 7 families zijn de volgende soorten waargenomen (* = *nieuw in 2025*):

- Bloeddrupjes: 1 soort, *bruine metaalvlinder.
- Spinners: 1 soort, veelvraat (alleen rupsen).
- Nachtpauwoog: 1 soort, *nachtpauwoog (op feromonen).
- Eenstaartjes: 1 soort, *gele eenstaart (op smeer).
- Spanners: 17 soorten, *voorjaarsboomspanner, *kleine zomervlinder, lieveling, zuringspanner, gestreepte goudspanner, kleine wintervlinder, zwartkamdwergspanner, *herfstbremspanner, hagedoornvlinder, perentak, kleine voorjaarsspanner, grote voorjaarsspanner, grote wintervlinder, *taxusspikkelspanner, gewone heispanner, *dennenspanner, witte grijsbandspanner.
- Spinneruilen: meriansborstel, plakker, *muisbeertje, *karmozijnrood weeskind, *roesje, *boogsnuituil, *zilveren groenuil.
- Uilen: 33 soorten, *grote worteluil, *puta-uil, *gewone velduil, *volgeling, huismoeder, gewone breedvleugeluil, *zwarte c-uil, vierkantvlekuil, *groente-uil, *dennenuil, tweestreepvoorjaarsuil, kleine voorjaarsuil, *nunvlinder, dubbelstipvoorjaarsuil, *witstipgrasuil, *witte-l-uil, *lichtgrijze uil, *meidoornuil, *eikenuiltje, wachtervlinder, roodkopwinteruil, zwartvlekwinteruil, bosbesuil, roodachtige herfstuil, *zwartstipvlinder, *variabele herfstuil, *geelbruine herfstuil, *bruine herfstuil, *zuringuil, agaatvlinder, *hyena, *zuidelijke stofuil, gamma-uil.

Herfstbremspanner (rups), 9 mei 2025

Voorjaarsboomspanner, 19 maart 2025

	15-jan	31-jan	14-feb	22-feb	19-mrt	4-apr	18-apr	2-mei	9-mei	30-mei	6-jun	13-jun	20-jun	27-jun	4-jul	11-jul	26-jul	1-aug	15-aug	22-aug	29-aug	5-sep	19-sep	15-okt	16-okt	7-nov	Totaal
Munnekeveld														1													1
Bruine metaalvlinder										1												1	1	2			5
Veelvraat																					1	1					3
Nachtpauwoog							3													1							1
Gele eenstaart																				1							1
Voorjaarsboomspanner				4																							4
Kleine zomervlinder									3																		3
Lievelling								1	1											1		1					7
Zuringspanner						12	7	2	1	14	14	6	3	8	8	1	5			1							81
Gestreepte goudspanner																							1				1
Kleine wintervlinder							1																		1		2
Zwartkamdwergspanner																				1							1
Herfstbremspanner									3																		3
Hagedoornvlinder										1																	1
Perentak									1																		1
Kleine voorjaarsspanner		1	2						3																		6
Grote voorjaarsspanner					5																						5
Grote wintervlinder							1		1																		2
Taxusspikkelspanner																											1
Gewone heispanner						16	21	18	20	24	8	4	2	3	2	5	26	5	5		1						159
Dennenspanner										1																	1
Witte grijsbandspanner										1	1																2
Meriansborstel							2																				2
Plakker																		1									1
Muisbeertje																		2		9							11
Karmozijnrood weeskind																		1		1							2
Roesje							2																				2
Boogsnuituil																					2						2
Zilveren groenuil									1																		1
Grote wortluil																				3							3
Putaluil																				5							5
Gewone velduil																		2									2
Volgeling																				2							2
Huismoeder																				18			6				24
Gewone breedvleugeluil																				3							3
Zwarte c-uil																		1		2							3
Vierkantvlekuil																							1				1
Groente-uil																				2							2
Dennenuil					1																						1
Tweestreepvoorjaarsuil				8					5																		13
Kleine voorjaarsuil									2																		2
Nunvlinder				3																							3
Dubbelstipvoorjaarsuil					1																						1
Witstipgrasuil																		1		3				2			6
Witte-l-uil																				2							2
Lichtgrijze uil				1																							1
Meidoornuil																								2	3	2	7
Eikenuiltje																								1			1
Wachtervlinder	31			11																				5	1	1	49
Roodkopwinteruil	1			1																				32	16	6	56
Zwartvlekwinteruil	4																										4
Bosbesuil	1			3	4																		1	112	17	31	169
Roodachtige herfstuil																						2	7	1			10
Zwartstipvlinder																							2				2
Variabele herfstuil																							1				1
Geelbruine herfstuil																							1				1
Bruine herfstuil																							8	3	2		13
Zuringuil																		2									2
Agaatvlinder									1											6							7
Hyena									1																		1
Zuidelijke stofuil																				4							4
Gamma-uil											2				1							1					4
Verzamelsorten																											
Agriopsis sp.									3																		3
Spanner onbekend							1			1	1																3
Piramidevlinder spec.																		1		16			6	1			24
Halmrupsvlinder/Weidehalmuiltje																			5								5
Open breedband huismoeder etc																		1		5							6
Totaal	37	1	2	27	15	28	38	21	46	42	26	11	6	11	11	6	34	22	5	87	1	3	19	173	42	43	757
Soorten	4	1	1	6	5	2	7	3	14	5	5	2	3	2	3	2	3	11	1	20	1	3	7	11	7	6	61

Tabel 7. Waarnemingen macrovlinders Munnekeveld in 2025.

4.2 Overzicht 2011-2025

Van 2011 t/m 2025 zijn in totaal 76 soorten waargenomen (Tabel 8). Van 2011 t/m 2024 zijn 45 soorten waargenomen; in 2025 werden 31 nieuwe soorten waargenomen.

Van 2016 t/m 2024 zijn 64 soorten waargenomen; in 2025 werden 18 nieuwe soorten waargenomen. Van 2011 t/m 2020 betreft het incidentele waarnemingen. Van 2012 t/m 2016 zijn met name kleine wintervlinders waargenomen (op de fiets, 'in de koplamp'; Hollander, 2013; 2014; 2015; 2016). In 2016 zijn gewone heispanners op Munnekeveld geteld en vanaf 2017 zuringspanners. Van 2021 t/m 2025 is gericht gezocht naar macrovlinders en werden per jaar resp. 18, 16, 9, 22 en 62 soorten waargenomen. Om meer te kunnen zeggen over populaties en aantalsveranderingen is gericht onderzoek nodig dan tot nu toe is uitgevoerd.

De meeste soorten zijn vrij incidenteel waargenomen. Soorten die meerdere jaren in grotere aantallen zijn waargenomen:

- Lieveling: 2021 t/m 2025, 2-22 individuen/jaar, totaal 40 individuen.
- Zuringspanner: 2016 t/m 2025, 4-105 individuen/jaar, totaal 298 individuen.
- Kleine wintervlinder: 2012 t/m 2016, 10 t/m 192 individuen/jaar, in 2022, 2023 en 2025 vooral rupsenwaarnemingen, totaal 471 individuen.
- Gewone heispanner: 2011 t/m 2025 (niet jaarlijks): 1 t/m 159 individuen, totaal 374 individuen.
- Wachtervlinder: in 2024 68 en 2025 49 individuen op smear.
- Roodkopwinteruil: in 2024 23 en 2025 56 individuen op smear.
- Bosbesuil: in 2024 109 en 2025 169 individuen op smear.
- Gamma-uil: 2019 t/m 2025 (niet in 2020), 1 t/m 49 individuen, totaal 84 individuen.

De meeste waargenomen soorten zijn algemeen of vrij algemeen. Alleen de lichtgrijze uil is vrij zeldzaam. De soort wordt verspreid over het land af en toe waargenomen; de meeste waarnemingen komen uit het zuiden van het land (www.vlinderstichting.nl).

Gewone heispanner, 26 juli 2025

Plakker, 1 augustus 2025

Munnekeveld	11	12	13	14	15	16	19	20	21	22	23	24	25	Totaal
Bruine metaalvlinder													1	1
Veelvraat											1	5		6
Nachtpauwoog													3	3
Berkeneenstaart											1			1
Braamvlinder								2			1			3
Gele eenstaart													1	1
Voorjaarsboomsponner													4	4
Kleine zomervlinder													3	3
Gestippelde oogspanner											1			1
Lieveling								2	4	5	22	7		40
Zuringspanner					4	16	4	20	55	12	106	81		298
Gestreepte goudspanner					1				3			1		5
Kleine wintervlinder		10	192	150	74	30				11	2		2	471
Zwartkamdwergspanner												1	1	2
Herfstbremsponner													3	3
Hagedoornvlinder					7								1	8
Perentak									1			1		2
Najaarsponner									1					1
Kleine voorjaarsponner										14		6		20
Grote voorjaarsponner												1	5	20
Grote wintervlinder									1	3		1	2	7
Taxusspikkelsponner													1	1
Grote spikkelsponner									1					1
Gewone heisponner	7			8		29	3		1	59	7	101	159	374
Dennensponner													1	1
Witte grijsbandsponner						1				3		1	2	7
Eikenprocessierups								2	14		1			17
Meriansborstel											1		2	3
Plakker										1				2
Muisbeertje													11	11
Karmozijnrood weeskind													2	2
Sint-jacobsvlinder											11	2		13
Mi-vlinder					2									2
Roesje													2	2
Stro-uiltje											7			7
Boogsnuituil													2	2
Lijnsnuituil									3					3
Licht visstaartje										1				1
Zilveren groenuil													1	1
Variabele eikenuil									2					2
Grote worteluil													3	3
Putu-uil													5	5
Gewone velduil													2	2
Volgeling													2	2
Huismoeder								1			2	24		27
Gewone breedvleugeluil											2	3		5
Zwarte c-uil													3	3
Vierkantvlekuil								1			1	1		3
Roodbont heide-uiltje											1			1
Groente-uil													2	2
Dennenuil													1	1
Tweestreepvoorjaarsuil								2			9	13		24
Kleine voorjaarsuil									6					8
Nunvlinder													3	3
Dubbelstipvoorjaarsuil								1				1		2
Witstipgrasuil													6	6
Witte-l-uil													2	2
Lichtgrijze uil													1	1
Meidoornuil													7	7
Eikenuiltje													1	1
Wachtervlinder									1		68	49		118
Roodkopwinteruil								1			23	56		80
Zwartvlekwinteruil											9	4		13
Bosbesuil								10			109	169		288
Roodachtige herfstuil											1	10		11
Zwartstipvlinder													2	2
Variabele herfstuil													1	1
Geelbruine herfstuil													1	1
Bruine herfstuil													13	13
Gevlekte groenuil										1				1
Psi-uil											1			1
Zuringuil													2	2
Agaatvlinder								1			2	7		10
Hyena													1	1
Zuidelijke stofuil													4	4
Gamma-uil						1	5	2	23	49	4			84
Onzeke														
Witte tijger					4									4
Verzamelsorten														
Agriopsis sp.										1		1	3	5
Spanner onbekend										1	1	1	3	6
Piramidevlinder spec.								16			7		24	47
Halnrupsvlinder/Weidehalmuiltje												1	5	6
Open breedbandhuismoeder etc													6	6
Macronachtvlinder onbekend						4		1						5
Totaal individuen	7	10	192	158	74	78	24	4	91	177	64	533	757	2169
Soorten	1	1	1	2	1	8	3	1	18	16	9	27	62	76
Verzamelsorten								1	2	2	1	4	5	6

Tabel 8. Waarnemingen macrovlinders Munnekeveld 2011-2025. Rood = eerste waarneming in 2025.

5 Microvlinders Munnekeveld

5.1 Resultaten 2025

In 2025 zijn 56 soorten microvlinders waargenomen met in totaal 581 individuen (Tabel 9 en Figuur 4). Smaragdlangsprietmot (87) was het meest algemeen, gevolgd door (mijnen van) bladrandberkenmineermot (79) en berkenvouwmot (45), sigaarzakdrager en groene eikenbladroller (beide 31).

Van 16 families zijn de volgende soorten waargenomen (* = *nieuw in 2025*):

- Purpermotten: 2 soorten, eikenpurpermot en roze purpermot.
- Dwergmineermotten: 12 soorten, *ronde berkenblaasmijnmot, *ratelpopuliermineermot, sociale berkenminmeermot, groene berkenmineermot, zilverbandbeukenmineermot, *meidoornmineermot, *late berkenmineermot, *grijze lijsterbesmineermot, zuidelijke berkenmineermot, gewone lijsterbesmineermot, gewone eikenmineermot, bladrandberkenmineermot.
- Langsprietmotten: 2 soorten, smaragdlangsprietmot en *geelbandlangsprietmot.
- Vlekmineermotten: 4 soorten, gele bramenvlekmot, hoefijzervlekmot, bruine eikenvlekmot, gewone eikenvlekmot.
- Zakdragers: 2 soorten, gewone zakdrager en sigaarzakdrager.
- Ooglapmotten: 2 soorten, *berkenooglapmot, vuilboomooglapmot.
- Mineermotten: 9 soorten, zilvermijnmot, robiniavouwmot, *meidoornzebramot, berkenzebramot, beukenvouwmot, gewone eikenvouwmot, *rode espenvouwmot, lijsterbesvouwmot, berkenvouwmot.
- Sneeuwmotten: 1 soort, hangmatmot.
- Sikkelmotten: 1 soort, *esperiamot.
- Kortvleugelmotten: 2 soorten, voorjaarskortvleugelmot, herfstkortvleugelmot.
- Kokermotten: 2 soorten, *heksenmutskokermot, gewone ruskokermot.
- Palpmotten: 1 soort, *zesvleksmot.
- Bladrollers: 5 soorten, groene eikenbladroller, voorjaarsbladroller, *brandnetelbladroller, *gewone spiegelmot, gewone dennenlotboorder.
- Glittermotten: 1 soort, *brandnetelmot.
- Lichtmotten: 1 soort, pinokkiomot.
- Grasmotten: 9 soorten, gewone grasmot, zilverstreepgrasmot, bleke grasmot, gepijlde grasmot, zwartvlekgrasmot (*voorheen moerasgrasmot*), *blauwooggrasmot, variabele grasmot, *oranje kruidenmot, *luipaardlichtmot.

Gewone grasmot, 24-6-22

Vroege grasmot, 7-6-24

Streepjesgrasmot, 3-6-23

Waterleliemot, 22-7-22

	25																									Totaal		
	10-jan	31-jan	14-feb	21-feb	19-mrt	21-mrt	4-apr	18-apr	2-mei	9-mei	30-mei	6-jun	13-jun	20-jun	27-jun	11-jul	26-jul	1-aug	15-aug	22-aug	29-aug	5-sep	12-sep	3-okt	16-okt	31-okt	7-nov	
Munnekeveld																												
Eikenpurpermot							1	1		12										1								14
Late purpermot											1										1							2
Ronde berkenblaasmijnmot																										1		1
Ratelpopuliermineermot											1														1			2
Sociale berkenminneermot																								5				5
Groene berkenmineermot															1									5	1	2	1	10
Zilverbandbeukenmineermot																										3		3
Meidoornmineermot																								1				1
Late berkenmineermot																								1	1			2
Grijze lijsterbesmineermot																								2				2
Zuidelijke berkenmineermot																								4		1	1	6
Gewone lijsterbesmineermot																		2						9				11
Gewone eikenmineermot											1																	1
Bladrandberkenmineermot																						1		59	1	15	3	79
Smaragdlangsprietmot								87																				87
Geelbandlangsprietmot											8	9																17
Gele bramenvlekmot		4					1											1						11		1		18
Hoefijzervlekmot																						2				1		3
Bruine eikenvlekmot																										1		1
Gewone eikenvlekmot											1	3			1			6		3				6		1	1	22
Gewone zakdrager		2																						1	1			4
Sigaarzakdrager		6	15		1		1	2		1	1							1								1	1	31
Berkenooglapmot																								2				2
Vuilboomooglapmot																										11		11
Zilvermijnmot									1			1																2
Robiniavouwmot																		1						2	1			4
Meidoornzebramot																								1				1
Berkenzebramot																								2				2
Beukenvouwmot		1		1										1				1						10		7		21
Gewone eikenvouwmot												2						2						14				18
Rode espenvouwmot																								5				5
Lijsterbesvouwmot																								7	1	2		10
Berkenvouwmot																							1	40		3	1	45
Hangmatmot																								9		2		11
Esperiamot								2																				2
Voorjaarskortvleugelmot				1	13	2	7			1															1			25
Herfstkortvleugelmot																										1		1
Heksenmutskokermot																									1			1
Gewone ruskokermot																					5		5		14			24
Zesvleksmot																					1							1
Groene eikenbladroller											6	25																31
Voorjaarsbladroller						1																						1
Brandnetelbladroller												1																1
Gewone spiegelmot																			1									1
Gewone dennenlotboorder		1	1																							1		3
Brandnetelmot											1																	1
Pinokkiomot																1												1
Gewone grasmot														1	2													3
Zilverstreepgrasmot																	1											1
Bleke grasmot																	2											3
Gepijlde grasmot																					6							6
Zwartvlekgrasmot (vh moeras)																			7		6	3	1					17
Blauwooggrasmot																		1										1
Variabele grasmot																												

Tabel 9. Waarnemingen microvlinders Munnekeveld in 2024. Lichtoranje = mijnen.

5.2 Overzicht 2016-2025

Van 2016 t/m 2025 zijn in totaal 82 soorten waargenomen (Tabel 10). Van 2016 t/m 2024 zijn 64 soorten waargenomen; in 2025 werden 18 nieuwe soorten waargenomen. In 2016, 2020 en 2021 betreft het incidentele waarnemingen. Van 2022 t/m 2025 is gericht gezocht naar microvlinders en werden per jaar resp. 48, 24, 31 en 56 soorten waargenomen. Om meer te kunnen zeggen over populaties en aantalsveranderingen is gericht onderzoek nodig dan tot nu toe is uitgevoerd.

Opvallend is dat smaragdlangsprietmot vanaf 2021 in redelijke aantallen is gezien (17 – 146 individuen) en geelbandlangsprietmot in 2025 voor het eerst. Voorjaars- en herfstkortvleugelmotten worden jaarlijks in wisselende aantallen gezien, evenals groene eikenbladroller, welke in 2022 en 2023 in grotere aantallen is gezien dan in 2024 en 2025.

Er zijn 9 soorten echte grasmotten waargenomen, die voor determinatie veelal zijn gevangen (handvangst met potje). De aantallen en frequentie van waarnemingen verschillen per soort. Meest gevangen zijn gewone grasmot (4 jaar; 23 ind.), zilverstreepgrasmot (2 jaar, 27 ind.), bleke grasmot (4 jaar, 10 ind.) en zwartvlekgrasmot (voorheen moerasgrasmot; 4 jaar, 26 ind.). Minder vaak gevangen zijn gepijlde grasmot (2 jaar, 8 ind.), variabele grasmot (2 jaar, 2 ind.) en vroege grasmot, streepjesgrasmot en blauwooggrasmot (1 jaar, 1 ind./soort).

Eikenpurpermot, 18-4-25

Late purpermot, 22-8-25

Ronde berkenblaasmijnmot, 31-10-25

Ratelopulierenmineermot, 3-10-25

Geelbandlangsprietmot, 30-5-25

Hoefijzervlekmot, 31-10-25

Voorjaarskortvleugelmot, 4-4-25

Zilverstreepgrasmot, 26-8-25

De meeste waargenomen soorten zijn algemeen tot vrij algemeen. Ronde berkenblaasmijnmot, grijze lijsterbesmineermot, hoefijzervlekmot en bremskwastje zijn zeldzamere soorten.

Tabel 10. Waarnemingen microvlinders Munnekeveld 2016-2025. Rood = eerste waarneming in 2025 (volgende bladzijde).

Munnekeveld	16	20	21	22	23	24	25	Totaal	Waardplant (mineerders)
Eikenpurpermot				7	1	3	14	25	Berk spec.
Roze purpermot				1	4			5	Berk spec.
Late purpermot				3		1	2	6	Berk spec.
Gewone eikenblaasmijnmot				1				1	Zomereik
Ronde berkenblaasmijnmot							1	1	Berk spec.
Bramenblaasmijnmot				2				2	Braam spec.
Bruine rozenmineermot				1				1	Hondsroos
Ratelpopuliermineermot							2	2	Ratelpopulier
Boogjeseikenmineermot				5				5	Zomereik
Sociale berkenmineermot				3			5	8	Berk spec.
Groene berkenmineermot				8	2	2	10	22	Berk spec.
Zilverbandbeukenmineermot				1			3	4	Beuk
Meidoornmineermot							1	1	Eenstijlige meidoorn
Late berkenmineermot							2	2	Berk spec.
Grijze lijsterbesmineermot							2	2	Wilde lijsterbes
Zuidelijke berkenmineermot				2			6	8	Berk spec.
Gewone lijsterbesmineermot				9	1		11	21	Wilde lijsterbes
Gewone eikenmineermot			1				1	2	Zomereik
Bladrandberkenmineermot				8	1	5	79	93	Berk spec.
Esdoornmineermot				2				2	Gewone esdoorn
Zigzagbeukenmineermot				2				2	Beuk
Smaragdlangsprietmot			46	146	17	45	87	341	
Geelbandlangsprietmot							17	17	
Berkenbladsnijdermot			3	1		1		5	Berk spec.
Gele bramenvlek				35	5	18	18	76	Braam spec.
Hoefijzervlek				18		1	3	22	Zomereik
Bruine eikenvlek					1		1	2	Zomereik
Gewone eikenvlek				87	3	17	22	129	Zomereik
Zandzakdrager						1		1	
Sierlijke zakdrager					1			1	
Gewone zakdrager				6		1	4	11	
Sigaarzakdrager			1	20	2	6	31	60	
Berkenooglapmot							2	2	Berk spec.
Vuilboomooglapmot						1	11	12	Sporkehout
Zilvermijnmot				1	1		2	4	Zomereik
Robiniavouwmot				7	1	2	4	14	Robinia spec.
Meidoornzebramot							1	1	Eenstijlige meidoorn
Berkenzebramot			2	2		1	2	7	Berk spec.
Beukenvouwmot			2	4		4	21	31	Beuk
Meidoornvouwmot				1		1		2	Eenstijlige meidoorn
Gewone eikenvouwmot				19	2	12	18	51	Zomereik
Rode espenvouwmot							5	5	Ratelpopulier
Lijsterbesvouwmot				14	1	4	10	29	Wilde lijsterbes
Haagbeukvouwmot					1			1	Haagbeuk
Berkenvouwmot			3	27		6	45	81	Berk spec.
Hangmatmot			5	19	6	14	11	55	Wilde lijsterbes, berk spec.
Grote mosboorder				1				1	
Esperiamot							2	2	
Voorjaarskortvleugelmot			3	1		1	25	30	
Herfstkortvleugelmot			4	24	4	1	1	34	
Heksenmutsokermot							1	1	Berk spec.
Gewone ruskokermot				4			24	28	Pitrus
Blaasjespistoolokermot				1				1	Zomereik
Braamkokermot				1				1	Braam spec.
Zuringpalpmot				2				2	
Zesvleksmot							1	1	
Bremkwastje				2	1			3	Brem
Groene eikenbladroller	1			165	104	37	31	338	
Voorjaarsbladroller				5			1	6	
Gevlamde bladroller						5		5	
Brandnetelbladroller							1	1	
Gewone spiegelmot							1	1	
Gewone witvlakbladroller				1				1	
Harsbuilmot						1		1	Grove den
Gewone dennenlotboorder						5	3	8	Grove den
Brandnetelmot							1	1	
Windevedermot						1		1	
Strooiselmot			1					1	
Pinokkiomot				3	2		1	6	
Variabele granietmot						1		1	
Gewone grasmot			1	15		4	3	23	
Vroege grasmot						1		1	
Zilverstreepgrasmot				26			1	27	
Bleke grasmot			3	1		3	3	10	
Streepjesgrasmot					1			1	
Gepijlde grasmot						2	6	8	
Moerasgrasmot					1	8	17	26	
Blauwooggrasmot							1	1	
Variabele grasmot			1				1	2	
Waterleliemot	1			2				3	
Oranje kruidenmot							1	1	
Luipaardlichtmot							1	1	
Buxusmot				1	1			2	
Totaal	2	4	96	697	161	215	581	1756	
Soorten	2	1	14	48	24	31	56	82	

5 Korte samenvatting

In dit rapport zijn waarnemingen opgenomen van dag- en nachtvlinders in deelgebied Munnekeveld van de Overasseltse en Hatertse Vennen in 2025. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de waarnemingen van 2011 t/m 2025. In Tabel 11 is een samenvatting opgenomen van de aantallen waargenomen individuen en soorten op Munnekeveld. In totaal zijn 23 soorten dagvlinders, 76 soorten macrovlinders en 82 soorten microvlinders waargenomen van 2011 t/m 2025.

Echte heidesoorten (volgens Schaffers, 1994) die op Munnekeveld zijn waargenomen zijn nachtpauwoog (2025), bruine metaalvinder (2025) en roodbont heideuiltje (2024). Andere echte heide soorten als hageheld, oranje berkenspanner, granietuil, bruine heispanner en ringelrups zijn wel bekend op de Hatertse Vennen, maar niet in dit onderzoek waargenomen. Andere echte heidesoorten als kleine hageheld, gevlamde vlinder, heideringelrups, roodbandbeer, purperbeer, grauwe borstel, heidewitvlak en goudhaaruil zijn niet bekend van de Hatertse Vennen.

Munnekeveld		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	Totaal
Dagvlinders	Totaal individuen	26			47	3	121	45	152	79	14	117	210	274	276	288	1652
	Soorten	6			12	2	15	9	13	13	7	12	15	14	19	16	23
Macrovlinders	Totaal individuen	7	10	192	158	74	78			24	4	91	177	64	533	757	2169
	Soorten	1	1	1	2	1	8			3	1	18	16	9	27	62	76
Microvlinders	Totaal individuen						2				4	96	697	161	215	581	1756
	Soorten						2				1	14	48	24	31	56	82

Tabel 11. Alle in dit rapport opgenomen waarnemingen op Munnekeveld in 2025, zowel soorten als individuen dag-, macro- en microvlinders, per jaar (exclusief waarnemingen van verzamelsoorten).

Dennenuil (op smeer), 19 maart 2025

Referenties

- Hollander, H., 2005. Broedvogelinventarisatie Scoutingterrein St. Walrick – Heumen 2005. Rapport 1.
- Hollander, H., 2011. Broedvogelinventarisatie Alvernese Heide, Wijchen 2011. Rapport 14.
- Hollander, H., 2013. Kleine wintervlinders (*Operophtera brumata*) in de koplamp Enkele faunistische waarnemingen in november 2013.
- Hollander, H., 2014. Kleine wintervlinders (*Operophtera brumata*) in de koplamp 2014.
- Hollander, H., 2015. Kleine wintervlinders (*Operophtera brumata*) in de koplamp 2015.
- Hollander, H., 2016. Kleine wintervlinders (*Operophtera brumata*) in de koplamp 2016.
- Hollander, H., 2016. Inventarisatie Alvernese Heide, Wijchen, 2016. Broedvogels, zoogdieren, dagvlinders, amfibieën en reptielen, planten. Rapport 33.
- Hollander, H., 2018. Inventarisatie Boskant-Bullenkamp, Wijchen 2018. Vogels, zoogdieren, dagvlinders, planten en overige waarnemingen. Rapport 37.
- Hollander, H., 2021. Dagvlinderwaarnemingen Overasseltse en Hatertse Vennen 2021. Rapport 39.
- Hollander, H., 2022. Dagvlinderwaarnemingen Overasseltse en Hatertse Vennen 2022. Rapport 42.
- Hollander, H., 2024. Vlindermonitoring Overasseltse en Hatertse Vennen 2024 (dag-, macro- en microvlinders).
- Schaffers, J., 1994. Nachtvlinders van de heide. Vlinders mei 1994: 4-6.

Gebruikte urls

- https://nl.wikipedia.org/wiki/Hatertse_en_Overasseltse_Vennen
- <https://waarneming.nl/gebied/info/24590>
- www.vlinderstichting.nl

Witte l-uil (op smeer), 22 augustus 2025